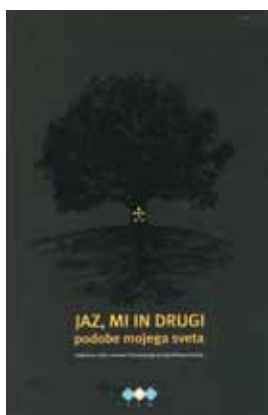


KNJIŽNE IZDAJE SEM V LETU 2013 THE BOOK PUBLISHING OF SEM IN 2013

357

Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta: vodnik po stalni razstavi Slovenskega etnografskega muzeja (ur. Janja Žagar). Ljubljana: Slovenski etnografski muzej, 2013, 191 str., ilustr.



Vodnik z naslovom *Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta* je trajno dopolnilo druge stalne razstave SEM, ki je za javnost odprta od konca leta 2009. Vodnik je izšel konec leta 2013, zato je tudi sestavni del obeleževanja in praznovanja muzejske 90. obletnice.

Trajna naloga in vrednost Vodnika ni v povzemanju razstavnih besedil, ampak v tolmačenju konceptualne ideje razstave ter razstavnih načinov in elementov, ki to idejo podpirajo. Temeljno vprašanje razstave/vodnika se vrti okoli družbeno-kulturnega modeliranja človeškega posameznika, njegovega pojmovanja sebe in drugih, njegovega razumevanje sveta in delovanja v njem.

Uvodna besedila Vodnika govorijo o pomenu in vlogi razstave in muzeja v sodobni družbi. Predstavljena je večdelna zasnova stalne muzejske razstave in teoretski okviri razstavne ideje. Besedila v nadaljevanju sledijo razstavnim poglavjem. V njih avtorji (Janja Žagar, Polona Sketelj, Nena Židov, Inja Smerdel, Andrej Dular, Marko Frelj, Daša Koprivec, Tjaša Zidarič in Nadja Valentinčič Furlan) bralcem predstavijo vsebinska sporočila skupaj s simbolno govorico prostorske zasnove, scenskih elementov, mozaične razporeditve slikovnega gradiva in besedil, govornice barv, svetlobe, zvokov in ekranskih vsebin. Razlagalna besedila so opremljena s fotografijami izbranih predmetov, razstavnih elementov in pogledi v prostor. Dodani so sezname izbrane literature, ki lahko bralce usmerijo k iskanju poglobljenih informacij.

Poglavje *Opredmetenje razstavne pripovedi* prinaša sezname razstavljenih predmetov z osnovnimi podatki o imenu predmeta, njegovi funkciji, provenienci

in dataciji. Ker predmeti na tej razstavi niso le iz muzejskih zbirk, ampak izhajajo tudi iz zasebnih arhivov, albumov, družinskih in osebnih spominskih zbirk, je ob njih naveden tudi njihov status. Ne gre za povsem klasični katalog razstavljenih predmetov, saj je tudi njihova vloga na razstavi nekoliko drugačna: ne gre toliko za dokumentarno in poučno vlogo muzejske dediščine, ampak za nalogo mnogih dediščin, da spodbujajo osebne refleksije, razmisleke in spoznanja.

358

Posebno poglavje razlaga pomen t. i. rdeče niti razstave – *Pot Enega*, ki temelji na (avto)biografskem romanu Jožeta Dularja *Krka pa teče naprej* (Ljubljana, 1983) in družinskih fotografijah pisateljjeve družine. *Pot Enega* usmerja pozornost na posameznika in njegove življenjske povezanosti z zgodovinskimi tokovi, kraji, v katerih biva, in ljudmi, s katerimi živi. Enako sporočilo v drugačnem, sodobnem mediju, predstavlja na razstavi/vodniku poglavje *Vesna (mozaični video portret)*, v katerem se mlado dekle po zgledu razstave presprašuje o svojih identitetah in življenjskih poteh.

Dobrobit tega, da Vodnik ni izšel pred, ob ali takoj po odprtju, je dopolnitev razstavnih vsebin s poglavji o refleksijah obiskovalcev, ki z mentorsko pomočjo muzealcev kulminirajo v trajni obrazstavni program – gre za ciklus osebnih razstav obiskovalcev s skupnim naslovom *Moje življenje, moj svet*. So pa to tudi posnete pripovedi obiskovalcev *Galerija pripovedovalcev* in videoportreti z naslovom *Galerija portretov*. Vodnik predstavlja principe dela, cilje, oblike rezultatov in izkušnje, ki izhajajo iz njih.

Janja Žagar

Od domačega praga do Jeruzalema: fotografski zapisi Petra Nagliča 1883-1959: razstavní katalog (ur. Miha Špiček in Domen Uršič). Ljubljana: Slovenski etnografski muzej, 2013, 72 str., ilustr.



Katalog je spremna publikacija istoimenske razstave, ki je bila ob 90-letnici Slovenskega etnografskega muzeja postavljena od julija 2013 do januarja 2014 v naši osrednji etnološki muzejski ustanovi.

Osrednji del kataloga zajema predstavitev fotografskega opusa Petra Nagliča, ščetarja in ljubiteljskega fotografa iz Šmarce pri Kamniku, kakršno si je zamislil Nagličev vnuk in varuh dedove fotografske zapuščine Matjaž Šporar. V tej osebni predstavitvi z naslovom *Nevidna nit, ki povezuje* in ki v veliki meri razkriva tudi avtorjev subtilni odnos do prednikov, je Šporar razgrnil bogato fotografsko gradivo svojega deda, posneto od konca 19. stoletja od šestdesetih let 20. stoletja. Izbrane fotografije v katalogu prikazujejo